

им към българите. Наистина, този момент не засяга появата на абсолютно ново явление във взаимоотношенията между цигани и българи, но той дава нова и по-ярко очертана осмисленост и насоченост в това отношение. Заради тъмния си цвят и свързаните с него суеверия и предразсъдъци, циганите у нас са недоволствали и в миналото от някои българи. Таяли са в душевността си обидата от разните подмятания и квалификации за цвета си, поради което не са могли да се чувстват достатъчно уютно в българските земи.

С появата на черни и жълти, утвърдена като трайна политика на предишната държавна власт, обаче у тях като че ли се зароди и разви някакво по-ново расово-биологическо самочувствие. Тяхното недоволство от расово-биологическите суеверия и предразсъдъци, имащи място в българското общество, се активизира, набра сила и се изяви не само относително масово, но и доста шумно, и дори драстично. За това говорят такива възклицания и закани като: "Какво си въобразявате вие, българите?! Както не раждате, а пък ние раждаме много деца, скоро ще видим кой ще е малцинство, кой ще е мнозинство. Какво ще правите тогава!?"

Както се подразбира, сред българските цигани има вековна расово-биологическа антипатия, която в миналото е била някак потушена, притъпена и която в последните няколко десетилетия сякаш придоби оформен облик и осезателен публичен изказ. За мене бе крайно интересно да потърся "точката на пресичането" между симпатията и антипатията в това отношение. От една страна, сред ромите отдавна функционира подчертан стремеж за приобщаване към българите и дори за интегриране към техния етнос, в това число и по линия на известни изменения в ромската "боя", - било по линия на смесени бракове между цигани от различна "боя", било по линия на такива бракове между цигани и нецигани, а дори и по линия на осиновяване на "бели деца" (въпрос, на който ще се спра повече на друго място). В същото време, от друга страна, последните няколко десетилетия бележат една расово-биологическа нервност сред нашите роми, една завишена готовност да защитават честта на "боята си", да манифестират готовност да търсят дори и международна закрила против всякакви елементи на расово-биологическа (и